

MÓRICGÁTI ÚJSÁG

MÓRICGÁTI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI, ÉS EGYÉB KÖZÉRDEKŰ OLVASNIVALÓK

TARTALOMJEGYZÉK

Nagy tájrendezés Mórícgáton.....	1. old.
Agrárkamurai hírek	2. old.
Egyházi hírek	3. old.
Közérdekű közlemények.....	4. old.
Humor	4. old.
Háziasszonyok rovata.....	4. old.
Gyerekeknek.....	4. old.

Mórícgáti Újság
Nyilvántartási szám: 2.2.4/277/2004
Kiadja: Községi Önkormányzat, Mórícgát
Felelős kiadó: Csontos Máté
Felelős szerkesztő: Rokolya Józsefné
Szövegszerkesztés: Bozó Sándorné
Tel: 77/491-010
Készül a Mórícgáti Teleházban.

Nagy tájrendezés Mórícgáton, ahogy azt akkor egy nyolc éves gyermek átélte.

Bizonyára még többen emlékeznek arra a buckás, bokros területre, amely valamikor a Szank-Móríci határút, és a Bezsenyi dűlő között húzódott. Eredetileg Bugactól Jászszentlászlóig egy hosszú, keskeny csíkot alkotott. A kietlen vadságával mégis gyönyörű táj volt ez. A homoki, mondhatnánk szinte már félsivatagi táj, a jellegzetes növényzetével nekünk, környékbeli gyerekeknek a világ legszebb helyének számított.

A lakosság még ezt a helyet is használni tudta a maga módján. A parasztember mindig tudta, hogy a bucka növényzete sokszor gyógyít úgy a jószágot, mint az embert. Már mi gyerekek is tudtuk, hogy mi a sikár, melyik növénynek mi a neve. A lányok tudták, hogy melyik gyökér festékével lehet az ajkukat pirosítani. Meg a birka

legeltetésére is kiváló volt ez a táj. A szüleink kiküldtek bennünket azzal a pár juhval, és így azok is jól laktak, meg mi sem lábatlankodtunk otthon. A birka még ott is talál rágnivalót, ahol látszatra már semmi sincs. Estig csak kikerekedett a hasuk, és tejet is adtak szépen a családnak De finom is volt a cikóriás tejeskávé, beleaprított kenyérrel.

Szóval a tanyákból reggelenként a gyerekek kiterelték azt a néhány birkát, összecsapták egy nyájba őket, és már kezdődhetett is a játszás. De szép volt is ott kint: a madarak csicseregtek, a vadvirágok nyíltak különböző színekben pompázva. Mi meg mindent elfeledve a játékba merültünk. Katonásdit játszottunk, bújócskázunk, sípot faragtunk, ostort csináltunk magunknak. Az idő is gyorsan elszaladt, meg néha a birkák is. Volt, hogy órákig kerestük őket a réműlettől reszkető lábbal.

Általában már sötétedett, mire hazakeveredtünk. A juhok jóllakva, mi meg farkaséhesen. Este még az ágyban is a nappal átélteken merengtünk, amíg csak az álom végre el nem nyomott. Reggel alig vártuk, hogy úja mehessünk a mi kis világunkba. Így teltek el a napok, a hetek s az egész nyár. Számunkra, gyerekek számára ez a táj a földre jött mennyország volt. Építettünk kunyhót, tudtuk hogy merre milyen gyümölcsfa található, hol érik már a szőlő, a dinnye. Szednünk is kellett néha a lábunkat szaporán a királydinnyés homokon, amikor valamelyik gazda utánunk eredt.

Azt hittük, hogy a mi életünk már csak mindig ilyen szép marad, de elég gyorsan gyökeresen megváltoztatott mindent az „öt éves terv”, amelybe valamelyik pihent agyú beleképzelte, hogy a buckák helyén majd a világ legnagyobb barackjai, és minden más nemű gyümölcssei fognak roskadozni a fákon, és nemsokára a világ piacait elborítja az itt termett áru.

Mindenesetre egyik ilyen szép birka-örzős napon furcsa morajlásra lettünk figyelmesek. Ez nem a

megszokott traktor hangja volt, amelyből a helyi téészen volt már vagy kettő, hanem egy intenzívebb, erősebb zúgás, amely lassan de mindig közelebből hallatszott.. Futottunk is a számunkra megint valami újdonsággal kecsegtető hang forrása felé. Nem hiába tettük, mert nemsokára megpillantottuk a már fűlsiketítővé erősödő zaj forrását. A fák közül szinte a semmiből óriási négyzetes masina bukkant elő lomhán, de fenyegetően. Az orra előtt több négyzetméteres, még fölemelt tolólap, mögötte a több tonnás földgyalu, az mögött egy hosszú lakóbódé, az mögött egy pótkocsi teli olajshordókkal, majd mind ez mögé még egy behemót eke volt kapcsolva, amelynek az eke-lapja magosabb volt egy embernél. Szóval ez a szürke lánctalpakon haladó monstrum bukkant elő a semmiből, ordítva, csikorogva, a kisebb fákon csak úgy egyszerűen átgázolva. Percekbe tellett, amíg a vonat hosszúságúra nyúlt vontatmánynak az utolsó métere is elhaladt előttünk. De ezzel még nem volt vége, mert egy kis idő múlva még egy újabb lánctalpas bukkant elő, ugyanazzal a hosszú szerelvényével, majd még egy, és még egy.... Összesen vagy hat darab. Szerintem egy óra hosszáig is eltartott, amíg az utolsó is végre megérkezett. Szépen egymás mellé álltak, és egy igazi tábort alkottak.

Ezen az estén már csak erről beszélgettünk, egy pillanat alatt elfeledkeztünk a birkákról, a játszásról. Még a fenyegetően közelgő iskolakezdés sem foglalkoztatott már, mint eddig. Minden elvesztette a fontosságát, minden eltörpült a ma látottak mellett. Éjszaka álmunkban mi is fönt ültünk egy ilyen gépen. Másnap már kora reggel nem tudtunk aludni, valahogy attól féltünk, hogy csak álmodtuk az egészet, de nem: az óriási gépek most teljesen csöndben, de ott sorakoztak ahová tegnap megérkeztek. Emberek jöttek-mentek, tettek-vettek körülöttük. El lehet képzelni, hogy milyen kíváncsian vártuk, hogy mit is fognak majd ezek itt csinálni....

Nem kellett rá sokáig várni, mert az egy egyik reggelen egymás mellé állva, földre engedett tolólapal, óriási dübörgéssel megindultak, mély sebet hasítva a mi kis játszó világunk testébe. A buckákat beletolták a völgyekbe, csak úgy növényestől! Már csak a recsegő fák hangját, és a kétségbeesett madarak jajgatását lehetett néha, a drótkötelek csikorgásának zajából kihallani. A széttépett föld illatát még ma is érzem. Soha nem felejtem el, ahogy teltek a napok, a hetek, úgy tűnt el örökre ez a jellegzetes táj, ami a maga nemében az egész világon egyedülállónak számít, már ahol még valami megmaradt belőle. A beköszöntő tavasz egy leigázott, kitlen sivatagot

talált itt, amelyet hamarosan teleültettek barackfákkal, sőt még be is kerítették komoly drótkerítéssel, betonoszlopokkal, már ahogy azt illik.

A gyümölcsös derekasan dacolt néhány évig az egyre erősödő aszályal, de tavaszoként mindig egyre kevesebb zöldellt ki, mondhatnánk egyszerűen: az egész gyümölcsös terv a homokba fulladt. Csak a rozsdás drótkerítés maradványait rázta még a fel-fel lebbenő szél. Lassan a kerítés is eltűnt, csak az egyetlen meghagyott „messzilátó-domb” áll méltóságteljesen a terület közepén, hogy megláthassák a jövő nemzedékei: valamikor az egész táj így nézett ki, évszázadokon át, sőt még azelőtt is. A hatvanas, hetvenes évek hozzá nem értő gazdaság-politikájának köszönhető, hogy az országban több mint százezer hektár, a világon egyedülálló táj jellegű természetet pusztítottak el, örökre és visszafordíthatatlanul.

Külföldiek ezrei keresik fel évente hazánkat, de nem a Balaton miatt, hanem csupán azért hogy elgyönyörködhessenek, a még valami csoda folytán mind idáig megmaradt buckavilágban.

Nagy Endre

AGRÁRKAMARAI HÍREK

Az összevont gazdaságtámogatási rendszer/SPS/ és a kölcsönös megfeleltetés, mint a Közös agrárpolitika/ KAP/ alapvetően új elemei

A KAP reform alapvető célkitűzése egy fenntartható európai mezőgazdaság kialakítása.

Alapvető intézkedések:

1. Az un. **Összevont gazdaságtámogatási rendszer (SPS)** bevezetése. Ennek lényege néhány kivételtől eltekintve – az, hogy a közvetlen termelői támogatásokat elválasztotta a termeléstől. Így az uniós mezőgazdasági termelők, közöttük a magyar gazdálkodók is a gazdasági környezetükben zajló változásokhoz alkalmazkodva a piaci jelzésekre reagálva dönthetnek, és saját termelési lehetőségeikre támaszkodhatnak.

2. A termelési kötelezettségtől zömében elválasztott közvetlen támogatások kifizetését az egyéb terület alapon kifizetett támogatással együtt egységes feltételrendszer szabályainak teljesítéséhez kötötték, **ez a kölcsönös megfeleltetés rendszere.**

részei:

- a. jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények/JFGK/ rendszere
- b. a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot előírásai.

2009 januárjától újdonságot jelent, hogy a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények teljesítéséhez is kötődik a közvetlen támogatások teljes összegű kifizetése. Ezt követően valamennyi terület alapon juttatott támogatás elnyeréséhez, már nem csak a helyes mezőgazdasági és környezet állapotra vonatkozó előírásokat kell betartani, hanem a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények közül a környezet- és természetvédelemre vonatkozó követelményeket, továbbá az állatjelölés követelményeit is.

Alapelv a környezettudatos gazdálkodás

A teljes rendszer olyan minőségi, szakmai előírásokat tartalmaz, amelyek az európai kultúrához tartozó élelmiszerminőség és élelmiszerbiztonság, valamint a környezettudatos gazdálkodás szavatolásának alapfeltételei. Ily módon az ország minden állampolgárának érdeke ennek működése. 2008 januárjában a mezőgazdasági miniszterek tanácsa döntést hozott arról, hogy a kijelölt 19 jogszabály követelményeit fokozatosan kell bevezetniük. 2009-től a már fent említett környezet- és természetvédelemre vonatkozó követelményeket, továbbá az állatjelölés követelményeit, míg 2011-től az állategészségügyre, a növényvédelemre, az állatvédelemre és nem utolsósorban az élelmiszerbiztonságra vonatkozó jogszabályok követelményeit.

Új követelmények 2009-től

2009-től az alábbi követelményeket kell bevezetni.

A természetvédelem területén a Natura 2000 területeken betartandó követelmények. A Natura 2000 területeken bizonyos, jogszabály adta cselekményeket csak engedély birtokában lehet elvégezni. Szintén a Natura 2000 területeken be kell tartani a speciálisan ide meghatározott földhasználati szabályokat, melyek jelenleg csak a gyepterületekre vonatkoznak.

A felszín alatti vizek védelme érdekében nem szabad olyan technológiákat kiépíteni, amelyek a szennyezőanyagot közvetve, vagy közvetlen felszín alatti vízbe vezetik be (pl. szennyező anyag közvetlen bevezetése kútba csővezetékén keresztül). Kiemelt figyelemmel kell kezelni a szennyezőanyag-tárolókat, hogy technológiailag megfeleljenek-e az előírásoknak.

A szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása., minden esetben engedélyköteles tevékenység. Ennek hiánya kölcsönös megfeleltetési szankciót von maga után.

A nitrát irányelvvel kapcsolatban a trágya felhasználása van részletesen szabályozásra került, a felső határ (170 kg/ha N felhasználás/év) betartása mellett ügyelni kell a trágyatároló kapacitására és műszaki minőségére, egyes jogszabály által nevesített területeken és/vagy időpontokban nem szabad trágyát kihelyezni, vagy csak engedély birtokában lehet ezt megtenni. Továbbá bizonyos adatszolgáltatási és dokumentációs kötelezettségei is vannak a gazdálkodóknak.

Az állatjelölési és nyilvántartási (sertés, juh, kecske, szarvasmarha) jogszabályok alapján be kell jelenteni a tenyészeteket, illetve a szarvasmarhák esetében az egyedek születését és elhullását is. A gazdálkodás helyszínén az állományról nyilvántartást kell vezetni. Legfontosabb ezen követelmények közül talán az állatjelölési kötelezettség, amely a szabályos jelölést, a füljelzők meglétét írja elő a tenyésztett állatok körében.

A követelmények betartását az illetékes szakhatóságok és bizonyos esetekben az MVH. évente a támogatást igénylők 1%-nál, illetve ahol a szakmai szabályozás magasabb mértéket ír elő (pl. állatjelölés szarvasmarha 10%, juh esetében 3%) ellenőrzi. Az ellenőrzéseket előzetes bejelentés nélkül kell végrehajtani az EU rendelkezése szerint. Ettől külön indokolt esetben lehet eltérni, és az ellenőrzést megelőző legfeljebb 48 órával előbb értesíteni a gazdálkodót az ellenőrzésről. Mivel a ki nem fizetett támogatás visszakerül a közösség költségvetésébe elvész a magyar gazdálkodás számára. ezért mindannyiunk érdeke, hogy minél kevesebb szankciót kelljen kiszabni. Ezt úgy tudjuk elérni, hogy mindenki igyekszik teljesíteni a gazdálkodás korántsem új szakmai követelményeit, előírásait.

Sebestyén János Ügyfélszolgálati tanácsadó
Magyar Agrárkamara

EGYHÁZI HÍREK

Értesítjük a tisztelt híveket, hogy a templomszentelés évfordulójának ünnepi miséje október 19.-én fél 10 órakor lesz.

Bérmálkozási felkészítésre még lehet jelentkezni a szentmisék után!

Mindenszentek és Halottak napja alkalmából november 1.-én /szombaton/, fél 10 órakor tartunk gyászszertartást és sírszentelést a temetőben.

Ferenc atya

KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNYEK

Anyakönyvi hírek

Szeptember 1.-től szeptember 30.-ig

Szeptember hónapban anyakönyvi esemény nem történt.

Tisztelt lakosság!

2008. október 20.-án /hétfőn/ 14-től 16 óráig Dr. Szabó Etelka **BŐR RÁKSZŰRÉST** tart Jászszentlászlón az Egészségházban.

Október 21.-én /kedden/ 9-től 12 óráig Dr. Francia László tart nőgyógyászati rákszűrést Jászszentlászlón az Egészségházban.

Október 27.-én /hétfőn/ 9-től 12 óráig Dr. Balogh István tart szintén nőgyógyászati rákszűrést Jászszentlászlón az Egészségházban.

A szűréseken való részvétel ingyenes!

Tisztelt Lakosság!

Értesítjük Önöket, hogy 2008. okt. 1.-étől Móricgáton a Városi Víz-, és Kommunális Kft. szállítja el a hulladékot, melyet minden héten CSÜTÖRTÖKÖN végzünk. /Erdőszéplakon kezdünk, kb. 7 órakor már odaér az autó!/
Továbbá minden páratlan hét PÉNTEKÉN ügyfélszolgálatot tartunk a helyi Önkormányzat épületében 10-13 óráig, ahol a szerződéseket megköthetik, zsákot vásárolhatnak és kérdéseikkel fordulhatnak kollégánkhoz.

Városi Víz- és Kommunális Kft.

Szemégyűjtési akció

A Magyar Közút Kht. országos szemégyűjtési akciót szervez, melyet **2008. október 13-án, hétfőn** rendeznek.

Az akció célja az országos közutak mellett a szemét összegyűjtése. Az akció keretében a szükséges zsákokat, kesztyűket, láthatósági mellényeket a Magyar Közút Kht. biztosítja, és gondoskodik az összegyűjtött hulladék engedélyes lerakóba történő elszállításáról is.

A Móricgáti Községi Önkormányzat is csatlakozott a kezdeményezéshez.

Kérjük, aki teheti jöjjön el, és segítsen!

Találkozó 10⁰⁰ órakor a Faluház előtt.

HUMOR

Egy papucsférfi nagyon megelégedi a házasságban betöltött szerepét és elmegy a pszichiáterhez. Megtudja tőle, hogy az egész azért van, mert nincs kellő önbecsülése, nagyon kevésre tartja magát és ezen változtatni kell. Ehhez segítségként kap is rögtön egy könyvet.

A fickó a hazaúton végig lázasan olvas és szívja magába a tudást. Amikor hazaérkezik, rögtön nekiesik a feleségének:

-Na, idefigyelj! Mostantól minden megváltozik! Én vagyok a ház ura és te azt teszed, amit én parancsolok. Most azt akarom, hogy azonnal készíts nekem egy pompás vacsorát. Utána hogy azt megettem egy ízletes desszerttel fogsz meglepni. Aztán eresztess nekem kellemes fürdővizet, hogy a kádban kipihenhessem magam. Végül pedig mit gondolsz, ki fog szépen felöltöztetni és megfésülni engem?

-A temetkezési vállalkozó.

www.viccesviccek.hu

HÁZIASSZONYOK ROVATA

Madártej szelet

Hozzávalók: 8 tojás fehérje, 8 evőkanál cukor, 8 evőkanál liszt, 1 teáskanál sütőpor.

A krémhez: 8 tojás sárgája, 4 evőkanál cukor, 5 evőkanál liszt, 2 evőkanál vaníliás cukor, 4 dl tej, 18 dkg margarin, 10 dkg porcukor.

A tetejére: 4 dl tejszín, csoki reszelék.

Elkészítés: a tojásfehérjéket a cukorral habbá verjük. A lisztben elkeverjük a sütőport, a kemény habhoz adjuk és megsütjük.

Közben elkészítjük a krémet: a tojás sárgákat, a cukrot, a lisztet, a vaníliás cukrot elkeverjük tejszínben. Sűrűre főzzük, kihűtjük. A margarint a porcukorral alaposan kikeverjük, fokozatosan a kihűlt krémhez adjuk és habosra keverjük, majd a tésztára simítjuk. Tetejére a tejszínből kemény habot verünk, s megszórjuk csoki reszeléssel.

Jó étvágyat kívánok hozzá!

Pallaginé Piroska

GYEREKEKNEK

... O T T
... T A T
... H E L Y

Melyik magyar szó kerül a pontok helyére? Aki a megfejtést behozza a szerkesztőségbe, édességet kap jutalmul.